

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและปัญหา

ในระหว่างปี, พ.ศ. 2503 - 2523 ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจค่อนข้างสูง โดยพิจารณาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลมีอัตราการเพิ่ม 4.7 % ต่อปี เป็นอัตราสูงกว่าประเทศที่กำลังพัฒนาอื่น ๆ ที่ต้องนำเข้าน้ำมันอย่างเห็นได้ชัด (World Bank 1973:4) และได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตในประเทศกล่าวคือ รายได้จากภาคเกษตรกรรมได้มีบทบาทมากขึ้น จนกลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการขยายตัวด้านเศรษฐกิจ แต่อย่างไรก็ตามการขยายตัวในภาคอุตสาหกรรมนั้นมีส่วนสัมพันธ์กับภาคเกษตรกรรมอยู่มากได้มีการขยายพื้นที่เพาะปลูก โดยปลูกพืชมากขึ้นและมากปริมาณขึ้น เพื่อที่จะนำรายได้มาสู่ประเทศ รายได้จากการส่งออกนี้ทำให้เพิ่มการนำเข้าเพื่อการลงทุนซึ่งเป็นผลทำให้มีการขยายตัวด้านอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมส่วนการที่เกษตรกรรมมีรายได้เพิ่มขึ้นนั้นทำให้ความต้องการในประเทศเพิ่มมากขึ้นจึงส่งผลให้มีการขยายตัวด้านอุตสาหกรรมในช่วงต่อมา (กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา 2529:4) ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา จึงเน้นการวางแผนและแนวการดำเนินงาน เพื่อพัฒนากำลังคนให้เข้ากับสถานการณ์ที่ปรับเปลี่ยนไปของประเทศจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรม

จากสถานการณ์และผลการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ 5 (2525 - 2529) พบว่าประเทศไทยต้องประสบปัญหาและข้อจำกัดหลายประการ ที่สำคัญ อาทิเช่นอัตราการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจต่ำกว่าเป้าหมาย คือ เป้าหมายที่ตั้งไว้ 6.6 % ต่อปี การขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นจาก 45,000 ล้านบาทต่อปี ในระยะเวลาช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 4 เป็น 57,300 ล้านบาทต่อปี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 5 ด้านภาษีของรัฐเก็บได้ต่ำกว่าเป้าหมาย ปัญหาเงินออมของประเทศลดลงจากร้อยละ 23.0 ของผลผลิตรวมในปี 2523 เหลือร้อยละ 17.9 ในปี 2528 และปัญหาความอ่อนแอของโครงสร้างการผลิต เป็นต้น สำหรับโครงสร้างการผลิตด้านอุตสาหกรรมก็ขยายตัวค่อนข้างช้า ซึ่งส่วนใหญ่ยังคงพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ ทั้งในรูปของสินค้าและวัตถุดิบค่อนข้างมาก ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากรในอดีต มีผลกระทบทำให้เกิดปัญหาการว่างงานทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่การจ้างงานภาครัฐการชลดตัวลง การขยายตัวภาคเอกชนก็เพิ่มขึ้นไม่มากนัก ทางด้านสังคมซึ่งมุ่งกระจายรายได้และความเจริญสู่ภูมิภาคโดยเน้นการแก้ปัญหาความยากจนในชนบท ก็ปรากฏโดยสรุปว่า ดำเนินการได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดในเกือบทุก ๆ ด้าน (กรมอาชีวศึกษา 2530:6)

จากการทราบผลการพัฒนาที่ผ่านมาในอดีต ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 6 จึงได้กำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2530:55) ดังสรุปสาระได้ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาส่วนรวมในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 เน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอัตราที่สูงกว่าในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 โดยมีลักษณะของการขยายตัวที่จะสนับสนุนการสร้างงาน การกระจายรายได้ การแก้ไขปัญหาความยากจนในชนบทและการรักษาคุณภาพทางเศรษฐกิจของประเทศให้มีโอกาสในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องไปในอนาคตอย่างมั่นคง
2. เป้าหมายหนึ่งของการพัฒนาโดยส่วนรวม คือ การขยายการมีงานทำให้ได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 3.9 ล้านคน โดยได้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจส่วนรวมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5.0 ต่อปี
3. หลักการพัฒนาคูณภาพกำลังคนและแรงงาน สำหรับประชากรกลุ่มอายุ 15 - 25 ปี เน้นการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน การแก้ไขปัญหาไม่มีงานทำและทำงานต่ำกว่าระดับของเยาวชนที่มีได้อยู่ในระบบโรงเรียนทั้งในชนบทและในเมือง สำหรับประชากรในกลุ่มอายุ 26-59 ปี จะเน้นการมีงานทำเต็มที่และสนับสนุนการสร้างงานด้วยการประกอบอาชีพส่วนตัวให้มากขึ้นและจะเพิ่มพูนความสามารถของแรงงานให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง
4. ในการพัฒนาจะเน้นการปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้งบพัฒนาการศึกษาเอกชน โดยมุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อให้เกิดความประหยัดและมีประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพและแก้ไขการขยายตัวด้านปริมาณ
5. มาตรการการพัฒนากำลังคนระดับกลาง ระดับสูง คือ จะพัฒนาในสาขาที่ขาดแคลนให้ตรงกับความต้องการ เช่น ไฟฟ้า อิเลคทรอนิกส์ อุตสาหกรรมโลหะ ธุรกิจที่ทันสมัย เป็นต้น รวมทั้งเน้นความร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยผลิตและสมาคมวิชาชีพ
6. มาตรการที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การจัดการศึกษาการฝึกอบรมให้ครบวงจร ทั้งในด้านทักษะอาชีพ การตลาด การจัดการ การลงทุน การเงิน การบัญชี เพื่อส่งเสริมการสร้างงาน การประกอบอาชีพส่วนตัว และการรวมกลุ่มประกอบธุรกิจอาชีพขนาดเล็ก

ผลของภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงเนื่องจากประชากรเพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ที่ไม่เท่าเทียมกันของเมืองและชนบท แรงงานจากภาคเกษตรกรรมจึงย้ายถิ่นเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม ในจำนวนนี้กว่าร้อยละ 70 จะเป็นสตรีที่มีอายุระหว่าง 15-19 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ควรค่าแก่ความสนใจ (บุญเหลือ เจริญวงศ์ 2529:64) อีกทั้งเด็กที่อยู่ในวัยศึกษามภาคบังคับมีจำนวนออกกลางคันสูงถึง ร้อยละ 3.3 หรือประมาณ 0.3 ล้านคน และมีเด็กอายุ 12-14 ปี จำนวน 1.7 ล้านคน ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน บางส่วนจบการศึกษาภาคบังคับ แต่ไม่มีโอกาสเรียนต่อบางส่วนออกกลางคัน สาเหตุสำคัญ คือ ความยากจนเด็กเหล่านี้จำเป็นต้องใช้แรงงานประกอบอาชีพ

แต่เนื่องจากขาดการแนะแนวและการเตรียมอาชีพที่ดีทำให้กลายเป็นกลุ่มแรงงานไร้ฝีมือ รายได้น้อย (กองนโยบายและแผนงานเยาวชน 2528:41)

ดังนั้นการศึกษานอกระบบโรงเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการศึกษาฝึกอบรมทางอาชีพแก่เยาวชน สตรีและผู้ไร้แรงงาน โดยมุ่งเข้าสู่ตลาดแรงงานในอนาคต รวมทั้งการฝึกทักษะพื้นฐานทางอาชีพต่าง ๆ เพื่อแก้ไขการว่างงานในทุกระดับอายุ (วิเชียร สายหงษ์ 2528 :27)

การอาชีวศึกษา คือการศึกษาเพื่ออาชีพ คือการศึกษาที่ฝึกฝนอบรมคนให้ประกอบสัมมาอาชีพ คือ การศึกษาให้คนเรียนด้วยการกระทำจนเกิดความชำนาญและมีฝีมือ คือการศึกษาที่ฝึกฝนอบรมคนให้เกิดการปรับตัวและพัฒนาตนเองไปอย่างต่อเนื่องในเรื่องของชีวิต งานและอาชีพ (บรรจง ชูสกุลชาติ 253๑:15)

การจัดการอาชีวศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบัน อยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงานซึ่งต่างมีนโยบายและเป้าหมายของตนเอง ทำให้ไม่สามารถควบคุมการขยายปริมาณการผลิตกำลังคนได้ โดยเฉพาะในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ความซ้ำซ้อนและการทำงานที่เหลื่อมล้ำกัน ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพน้อย และไม่ได้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างเต็มที่ เช่น กรมการศึกษานอกโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาและประสานงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนอยู่แล้วแต่ก็ไม่สามารถทำได้ เนื่องจากปัญหาการประสานงานระหว่างหน่วยงานเป็นเรื่องซับซ้อนมากเกินไปกว่าหน่วยงานใดจะแก้ปัญหานี้ได้ (กรมอาชีวศึกษา 252๑:7๑)

เนื่องจากอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรมีอัตราสูง และข้อจำกัดทางทรัพยากรในการจัดการศึกษา จึงทำให้การศึกษาในระบบโรงเรียน สามารถบริการแก่คนได้เป็นจำนวนน้อย ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมและความไม่เสมอภาคทางการศึกษาของประชากร จึงก่อให้เกิดช่องว่างของการศึกษาในระบบ

ส่วนการศึกษานอกระบบโรงเรียนนั้น แม้ว่าจะทำหน้าที่ให้การศึกษาต่อเนื่องและให้โอกาสแก่ผู้ด้อยโอกาสศึกษาในโรงเรียน เพื่อทำหน้าที่เสริมส่วนข้อบกพร่องของการศึกษาในระบบโรงเรียน แต่การดำเนินงานยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะหน่วยงานที่จัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีหลายหน่วยงาน แต่ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน จึงเกิดสภาพการทำงานซ้ำซ้อนกัน (สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ 2520:1 และพิมพ์พรรณ เทนสุเมธานนท์ 2528:1๐4-1๐5)

จากปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว ในการดำเนินงานของหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนออกให้ทราบว่า หากแต่ละหน่วยงานจัดการศึกษาในลักษณะต่างคนต่างทำ (Department Approach) หรือแยกออกจากกันโดยสิ้นเชิงแล้ว จะไม่สามารถบรรลุถึงจุดหมายของการศึกษาตลอดชีพแก่ประชาชนได้ เพราะระบบการศึกษาชาติมีเป็นองรวมเดียว (Unity) การศึกษาในระบบโรงเรียน เป็นเพียงวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุอุดมการณ์ของการศึกษาที่เป็นระบบเดียวกัน (จรรยา พาณิชย์ผลินไชย 2528:๑5)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวโน้มของการประสานสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาสองรูปแบบของกรมอาชีวศึกษาและกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในอนาคต ระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2535-2539 และเนื่องจากในอนาคตประเทศไทยกำลังจะก้าวไปสู่ความเป็นอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrialized Countrys) ซึ่งจะต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในทักษะอาชีพเป็นอย่างดี โดยจะศึกษาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านที่จะปฏิบัติการประสานสัมพันธ์การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในสังกัดกรมอาชีวศึกษาและกรมการศึกษานอกโรงเรียน

จากผลการวิจัยนี้ จะได้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างกรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอกโรงเรียนร่วมกันอย่างมีการประสานสัมพันธ์ เป็นการไม่ทำงานซ้ำซ้อนกัน แต่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในระยะเวลาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อทราบแนวโน้มการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ระหว่างกรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในช่วงปี พ.ศ. 2535-2539 ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ปรัชญาและนโยบายของการประสานสัมพันธ์
2. เนื้อหาและกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน
3. ยุทธวิธีการประสานสัมพันธ์
4. ขอบข่ายของงานประสานสัมพันธ์
5. การบริหารการประสานสัมพันธ์

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ระหว่างกรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอกโรงเรียนในอนาคต ช่วงพ.ศ. 2535-2539 เนื่องจากในปัจจุบัน กรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอกโรงเรียน กำลังอยู่ในระยะดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6 (253๕-253๙) และแผนพัฒนาการศึกษาแต่ละแผนใช้เวลา 5 ปี ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ อาจจะได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (2535-2539) หากจะศึกษาเป็นเวลานานกว่านี้ก็จะเป็อนาคตที่ห่างไกลเกินไป เนื่องจากความไม่แน่นอนของสถานการณ์ และตัวแปรในอนาคตที่ยาวนานออกไปมาก เป็นสิ่งที่ยากแก่การทำนาย

2. กลุ่มตัวอย่างประชากร จะเป็นผู้เชี่ยวชาญการประสานสัมพันธ์ในระดับนโยบายและปฏิบัติ เฉพาะส่วนที่มาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ได้แก่กรมอาชีวศึกษาและกรมการศึกษานอกโรงเรียน เพราะพิจารณาเห็นว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญสูงสุด (Authority) ในเรื่องที่ทำการศึกษา

3. การสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญ จะใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) จำนวน 3 รอบ

4. การศึกษาแนวโน้มการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ระหว่าง กรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านต่อไปนี้

4.1 ปรัชญาหรือนโยบายของการประสานสัมพันธ์ โดยศึกษานโยบายและแนวทางในการจัดการ การศึกษาของหน่วยงานตลอดจนความเข้าใจ การยอมรับเรื่องการประสานสัมพันธ์และความพร้อมในการดำเนินงานของหน่วยงาน

4.2 เนื้อหาและกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยจะวิเคราะห์หลักสูตร และเนื้อหาสาระ และงานการศึกษานอกโรงเรียนที่จะจัดร่วมกันในอนาคต

4.3 ยุทธวิธีในการประสานสัมพันธ์ ได้แก่ แนวทางหรือมาตรการที่จะก่อให้เกิดการประสานสัมพันธ์และการดำเนินงานประสานสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 ขอบข่ายของการประสานสัมพันธ์ จะศึกษาเนื้อหาสาระของการประสานสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานทั้งสอง

4.5 การบริหารการประสานสัมพันธ์ ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร องค์ประกอบ และ ปัจจัยของการบริหารการประสานสัมพันธ์

ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัย

1. การคาดการณ์แนวโน้มการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ระหว่างกรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตั้งอยู่บนพื้นฐานความคิดที่ว่า หากมีนโยบายในการประสานสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานทั้งสองที่จะปฏิบัติร่วมกันในอนาคต และนโยบายหรือเหตุการณ์บ้านเมืองและเหตุการณ์ทางการศึกษาไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่จะก่อให้เกิดผลกระทบโครงสร้างทางการศึกษาอย่างรุนแรง

2. กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยความเต็มใจและจริงใจ

3. การคาดการณ์แนวโน้มการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ระหว่างกรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นทัศนคติส่วนบุคคลของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ความจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เป็นวิธีการที่มุ่งแสวงหาความเห็นที่สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญเพื่อการทำนายเรื่องใดเรื่องหนึ่งในอนาคต ผลที่ได้จึงเป็นความคิดเห็นอย่างกว้าง ๆ ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวโน้มของการประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในอนาคตเฉพาะในกรอบของการศึกษาที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ไม่อาจครอบคลุมแนวโน้มการประสานสัมพันธ์ทั้งหมดได้

คำจำกัดความเบื้องต้นในการวิจัย

1. แนวโน้ม หมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตตามทัศนคติของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้และเข้าใจในสิ่งที่คาดการณ์อย่างถูกต้องและมีวิธีการในการคาดการณ์อย่างเป็นระบบ โดยอาศัย ข้อมูลของเหตุการณ์หรือพฤติกรรมรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งใน

อดีตและปัจจุบันเป็นเครื่องทำนาย

2. การศึกษานอกระบบโรงเรียนในกรอบของกรมอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มีรูปแบบ การจัดที่ยืดหยุ่นทั้งในด้านเนื้อหา หลักสูตร วิธีการสอนตลอดจนตนเองกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวาง โดยไม่จำกัดเพศ วัย อาชีพ ฐานะ และความรู้เดิมเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะตลอดจนเจตคติของบุคคล อันได้แก่ การจัดกิจกรรมประเภทการจัดการศึกษาในด้านอาชีวศึกษา การศึกษาอาชีวศึกษาระยะสั้นแก่บุคคลที่มีความสนใจทั่วไป

3. การประสานสัมพันธ์ หมายถึงการให้ความร่วมมือและความสนับสนุนซึ่งกันและกันในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน ของกรมอาชีวศึกษาและกรมการศึกษาอกระบบโรงเรียน โดยมีการกำหนดนโยบาย การดำเนินงานการใช้ทรัพยากรด้านอาคารสถานที่และบุคคลากร การประสานงานและการสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกัน

4. ผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ เช่น เป็นผู้บริหารระดับนโยบายและปฏิบัติหรือเคยปฏิบัติงานอยู่ในกรมอาชีวศึกษาและหรือกรมการศึกษานอกโรงเรียน หรือเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ ในด้านที่จะประสานสัมพันธ์ระหว่างกรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอกโรงเรียน เป็นต้น

5. ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง บุคคลที่มีประสบการณ์ความรู้ความสามารถในเรื่องนโยบาย การวางแผน การจัดและบริหารการศึกษาของประเทศของกรมอาชีวศึกษาและกรมการศึกษานอกโรงเรียนหรือ เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่จัดโดยหน่วยงานของกรมอาชีวศึกษาหรือกรมการศึกษานอกโรงเรียน หรือเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องของการวิจัยโดยระเบียบวิธีเดลฟาย ซึ่งสามารถให้ข้อมูลที่เห็นประโยชน์แก่การวิจัยในเรื่องต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นทั่วไปของเรื่องที่ทำการศึกษา
2. กรอบความคิดที่ทำการศึกษา
3. แนวทางการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดผู้ทรงคุณวุฒิขึ้น 2 ชุด ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ทำการศึกษาและกรอบความคิดที่ทำการศึกษา รวมทั้งเสนอรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยขั้นศึกษานำขึ้นชุดหนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอีกชุดหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษานอกโรงเรียนและทางอาชีวศึกษา

6. ปรัชญาหรือนโยบายการประสานสัมพันธ์ หมายถึง ทิศทาง เป้าหมายที่จะเป็นเครื่องชี้บทบาทของหน่วยงานในการดำเนินงานประสานสัมพันธ์ ตลอดจนใช้ยึดถือเป็นหลักในการทำงานประสานสัมพันธ์ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนระหว่างกรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอกโรงเรียน

7. เนื้อหาและกิจกรรมทางการศึกษา หมายถึง สารและวิธีการในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้แก่ประชาชนที่จะจัดร่วมกัน ระหว่างกรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอก

โรงเรียน

๘. ยุทธวิธีในการประสานสัมพันธ์ หมายถึง แนวทางที่ก่อให้เกิดการทำงานโดยประสานสัมพันธ์กันในการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน ระหว่างกรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอกโรงเรียน

๙. การบริหารการประสานสัมพันธ์ หมายถึง กระบวนการในการจัดและดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนร่วมกัน ระหว่างกรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอกโรงเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบแนวโน้มในอนาคตของการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนร่วมกัน ระหว่างกรมอาชีวศึกษากับกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในด้านของแนวทางการดำเนินงานเพื่อการประสานสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษา อันจะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนการจัดการศึกษานอกโรงเรียนร่วมกันระหว่างหน่วยงานทั้งสองต่อไปในอนาคตเพื่อลดการซ้ำซ้อนกันในการทำงานการประหยัดทรัพยากรของประเทศชาติ ตลอดจนการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของหน่วยงาน

2. ทำให้ได้ข้อมูลที่อาจเป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานอื่น ๆ ที่จะมีการประสานสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาแก่นักศึกษาและผู้สนใจต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย